

Sygn. akt IX Ca 380/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 września 2017 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IX Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Charukiewicz (spr.)
Sędziowie:	SO Krystyna Skiepmo SO Dorota Ciepmk
Protokolant:	sekr. sądowy Agnieszka Najdrowska

po rozpoznaniu w dniu 7 września 2017 r. w Olsztynie na rozprawie

sprawy z powództwa U. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W.

przeciwko P. P. (1)

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Szczytnie

z dnia 20 stycznia 2017 r., sygn. akt I C 1369/16,

oddala apelację.

Krystyna Skiepmo Bożena Charukiewicz Dorota Ciepmk

Sygn. akt IX Ca 380/17

UZASADNIENIE

Powód U. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego P. P. (2) kwoty 48.091,10 złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty oraz kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazał, że wierzytelność dochodzoną pozvem nabył na podstawie umowy przelewu wierzytelności zawartej w dniu 23 marca 2015 roku z Bankiem (...) S.A. w G. i na jej podstawie stał się następcą pierwotnego wierzyciela – Banku (...) S.A. w G. uzyskując wierzytelność, której podstawą były umowy nr (...) z 30 marca 2006 roku i nr (...) z 13 czerwca 2005 roku zawarte przez pozwanego P. P. (2) z Bankiem (...) S.A. w G.. Na kwotę dochodzoną pozvem składały się: 10.962 złote tyłem niespłaconej należności głównej, 37.113,58 złotych tytułem skapitalizowanych

odsetek umownych wraz ze skapitalizowanymi odsetkami za opóźnienie w spełnieniu świadczenia oraz 15 złotych tytułem opłat, prowizji i kosztów.

Pozwany P. P. (2) zawiadomiony o terminie rozprawy nie stawił się na termin rozprawy, nie usprawiedliwił swoje nieobecności, nie złożył odpowiedzi na pozew i nie zajął żadnego stanowiska w sprawie.

Wyrokiem zaocznym z dnia 20 stycznia 2017 r. Sąd Rejonowy w Szczytnie oddalił powództwo.

Sąd Rejonowy ustalił, że powód i Bank (...) S.A. w G. w dniu 23 marca 2015 roku zawarły umowę przelewu wierzytelności pieniężnych szczegółowo określonych w Załączniku nr 1a i 1b (wersja papierowa) stanowiącym integralną część umowy, w stosunku do osób fizycznych wynikających z tytułu dokonanych czynności bankowych. Zgodnie z postanowieniami umowy załącznik 1a i 1b do umowy sporządzony miał zostać również w formie zapisu elektronicznego o treści zgodnej z treścią załącznika 1a i 1b. Zgodnie z § 1 ust. 3 umowy załącznik 1a i 1b zawierać miał informacje odrębne o każdej z wierzytelności: numer umowy z której wynikać miała przenoszona wierzytelność, imię i nazwisko dłużnika, kapitał zaległy, odsetki zaległe, odsetki karne zaległe, opłaty windykacyjne, ubezpieczenia, inne opłaty, koszty, zadłużenie całkowite, dług całkowity (jako wartość sprzedawanej wierzytelności) oraz cenę. Zgodnie zaś z § 1 ust 4 umowy załącznik 2a i 2b miał być wydany nabywcy po zapłacie ceny i zawierać miał oprócz danych wskazanych w załączniku 1a i 1b dodatkowo datę zawarcia umowy, adres, PESEL, NIP, KRS, wskazanie rodzaju stanowiących zabezpieczeń, sygnaturę akt postępowania, w którym wydano tytuł wykonawczy, oznaczenie sądu, który go wydał oraz imię i nazwisko współkredytobiorcy/poręczyciela i załącznik ten miał być sporządzony w formie pisemnej z podpisami notarialnie poświadczonymi. Dnia 24 marca 2015 roku powód zapłacił określoną w umowie z dnia 23 marca 2015 roku cenę.

Powód w dniu 16 września 2016 roku sporządził wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego nr (...), w którym stwierdził, że dnia 23 marca 2015 roku nabył od Banku (...) S.A. w G. wymagalną wierzytelność wobec dłużnika P. P. (2) wynikającą z umowy bankowej, a wysokość zobowiązania dłużnika według stanu na dzień wystawienia wyciągu obejmowała łącznie kwotę 48.091,10 złotych.

W ocenie Sądu Rejonowego powodowi nie udało się jednak wykazać i udowodnić, że na podstawie umowy cesji wierzytelności nabył wierzytelności względem pozwanego w kwocie dochodzonej pozwem wynikające ze wskazanych w uzasadnieniu pozwu umów. Z umowy przelewu wierzytelności nie wynika, by jej przedmiotem była wierzytelność przysługująca (...) S.A. w G. względem pozwanego wynikające z umów zawartych z pozwanym 30 marca 2006 roku i 13 czerwca 2006 roku. Wierzytelności pieniężne miał być szczegółowo opisane w załączniku 1a i 1b, a po zapłacie ceny załącznik ten miał być uzupełniony o dalsze dane dotyczące zbywanych wierzytelności Powód nie dołączył do umowy sprzedaży wierzytelności załącznika nr 1a i 1b, jak również załącznika 2a i 2b. Strona powodowa nie przedkładając umów, które miały być źródłem wierzytelności nabytych na podstawie umowy z dnia 23 marca 2015 roku uniemożliwiła nie tylko zweryfikowanie okoliczności, czy niniejsza umowa w ogóle została zawarta, lecz również okoliczności, czy jeśli istniała umowa, jej postanowienia nie wykluczały cesji wierzytelności. Przedłożony przez powoda wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego stanowi jedynie dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c., który stanowi dowód wyłącznie tego, iż osoba, która go podpisała złożyła zawarte w dokumencie oświadczenie. Sąd Rejonowy wskazał, że powód do pozwu załączył kserokopie: zawiadomienia o cesji wierzytelności, umowy kredytu gotówkowego nr (...) zawartej 30 marca 2006 roku, umowy kredytu gotówkowego nr (...) z 10 czerwca 2005 roku, wyciągów z ksiąg Banku (...) S.A. Bankowego Tytułu Egzekucyjnego nr (...), nr (...) oraz postanowień Sądu Rejonowego w Szczytnie z 30 kwietnia 2007 roku o nadaniu klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr (...) oraz z 27 kwietnia 2007 roku o nadaniu klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr (...), jednakże są to kserokopie dokumentów nie poświadczone za zgodność z oryginałem, a zatem nie mogą stanowić dowodu w sprawie.

Powód zaskarżył powyższy wyrok w całości. W apelacji zarzucił:

I. naruszenie przepisów postępowania, tj.:

1. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 231 k.p.c. przez dowolną, a nie swobodną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego, dokonaną w sposób wybiórczy, poprzez przyjęcie za niewykazaną legitymację czynną powoda, mimo istnienia ku temu dostatecznej podstawy w zebranych materiałach dowodowych, który w sposób wyczerpujący i wzajemnie uzupełniający się wskazuje na zasadność roszczenia, co jednoznacznie wskazuje na brak rozpoznania przez Sąd I instancji istoty sprawy;

2. art. 232 k.p.c. przez nieuzasadnione przyjęcie, że strona powodowa nie wywiązała się z obowiązku udowodnienia okoliczności, z których wywodzi skutki prawne, w szczególności w zakresie legitymacji czynnej, podczas gdy powód przedstawił dowód w postaci wyciągu z ksiąg funduszu, umowę przelewu wierzytelności z dnia 23 maja 2015 r. wraz z załącznikiem elektronicznym do umowy cesji, zawartej pomiędzy wierzycielem pierwotnym a powodem oraz z pełnomocnictwami dla osób podpisujących przedmiotową umowę, jak również powód przedstawił umowę bankową nr (...) z dnia 30 marca 2006 r., umowę bankową nr (...) z dnia 13 czerwca 2015 r. oraz zawiadomienie dłużnika o dokonaniu cesji wierzytelności na rzecz powoda, które to dowody wykazują wprost legitymację czynną powoda, jak również istnienie wierzytelności i wysokości zadłużenia pozwanego, a które wobec niestawienia się pozwanego na rozprawę powinny być przez Sąd I instancji uznane za prawdziwe;

3. art. 339 § 2 k.p.c. przez nieprawidłowe uznanie, że przytoczone w pozwie okoliczności budzą wątpliwości lub zostały przytoczone w celu obejścia prawa, w sytuacji, gdy powód złożył odpowiednią dokumentację potwierdzającą zgłoszone fakty, w tym istnienie oraz wysokość dochodzonego roszczenia.

II. naruszenie prawa materialnego, tj.:

1. art. 6 k.c. przez jego niewłaściwą wykładnię polegającą na uznaniu, że powód nie zadośćuczynił spoczywającemu na nim ciężarowi dowodu i nie udowodnił faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, w tym w szczególności w zakresie legitymacji czynnej, co stoi w sprzeczności z przedłożonymi do pozwu dokumentami, a w konsekwencji nierozpoznanie istoty sprawy i zaniechanie przez Sąd I instancji zbadania podstaw żądania powoda i bezpodstawne przyjęcie, że powód w żaden sposób nie wykazał swojej legitymacji czynnej, co stanowi przesłankę unicestwiająca roszczenie powoda;

2. art. 509 § 1 k.c. przez jego niewłaściwą wykładnię polegającą na uznaniu, że powód przedłożonymi dokumentami nie wykazał przejścia uprawnienia na rzecz następcy prawnego a w konsekwencji nie przysługuje mu legitymacja czynna, podczas gdy powód przedłożył do akt niniejszej sprawy umowę przelewu wierzytelności z dnia 23 maja 2015 r., która potwierdza fakt nabycia przez powoda dochodzonej w niniejszym postępowaniu wierzytelności;

4. art. 309 k.p.c., poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, że kserokopia umowy bankowej nr (...) z 13 czerwca 2005 r. oraz umowy bankowej nr (...) z 13 czerwca 2005 r. nie poświadczona za zgodność z oryginałem, nie stanowi dowodu na istnienie wierzytelności, jej wysokości oraz wymagalności, podczas gdy ww. kserokopia umowy stanowi inny środek dowodowy, co jednoznacznie wskazuje na brak rozpoznania przez Sąd I instancji istoty sprawy.

Z uwagi na powyższe zarzuty powód wniósł o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, wraz z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia co do kosztów postępowania apelacyjnego, ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku przez uwzględnienie powództwa w całości i zasądzenie na rzecz powoda kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych wraz z kosztami zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Sąd Okręgowy podziela ostateczną ocenę prawną Sądu Rejonowego ustaleń faktycznych w zakresie braku udowodnienia przez powoda zarówno istnienia pierwotnej wierzytelności wobec pozwanego jak również przelewu tej wierzytelności na stronę powodową.

Wbrew twierdzeniom strony skarżącej Sąd I instancji nie dopuścił się naruszenia art. 339 § 2 k.p.c. Sąd jest zobligowany do uznania twierdzeń powoda przy bezczynności pozwanego jedynie w przypadku braku wątpliwości, co do zasadności pozwu. Przyjęcie za prawdziwe twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie okoliczności faktycznych i nie zwalnia sądu orzekającego od obowiązku rozważenia, czy oświadczenia te uzasadniają należycie i w całości żądania pozwu i czy uwzględnienie tych żądań nie narusza obowiązujących przepisów. Jako, że powód nie zaoferował dowodów na okoliczności wskazane w pozwie i w uzasadnieniu powództwa oczywistym zostaje, że przepis art. 339 § 2 k.p.c. nie doznał naruszenia.

Nie jest także zasadny zarzut naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 6 k.c. Zgodnie z tym przepisem ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Norma ta, o charakterze materialnoprawnym, uzupełniana jest przez przepisy prawa procesowego, przede wszystkim o dowodach i postępowaniu dowodowym. Szczególnie istotne znaczenie ma art. 232 k.p.c., zgodnie z treścią którego, to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Jeżeli zatem określone okoliczności faktyczne, istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, nie zostaną udowodnione w sporze cywilnym, to przepis art. 6 k.c. zdecyduje, kto poniesie negatywne konsekwencje procesowe tego stanu rzeczy.

Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu Rejonowego w niniejszej sprawie, zgodnie z którym powód nie wykazał istnienia wiarygodności pierwotnego wierzyciela wobec pozwanego jak również przejścia tej wiarygodności na powoda.

Niektóre dokumenty przedstawione przez powoda nie spełniały wymogów formalnych związanych z ich poświadczaniem przez występującego w sprawie pełnomocnika profesjonalnego. Dotyczy to między innymi umowy kredytu, z której miała wynikać wiarygodność stanowiąca następnie przedmiot obrotu. Dokumentu tego Sąd Rejonowy, podobnie jak innych noszących te cechy, nie uznał za dowody pomijając je jako środki dowodowe. Sąd Okręgowy nie podziela w tym zakresie stanowiska Sądu Rejonowego, gdyż nie uwzględnia ono, że nowa treść art. 308 k.p.c., która przed zmianą eliminowała z materiału dowodowego niepoświadczone za zgodność z oryginałem kserokopie dokumentów, dotyczy postępowań wszczętych po 8 września 2016r., a z takim postępowaniem mamy do czynienia w niniejszej sprawie (art. 21 ust. 1 ustawy o zmianie ustawy – kodeks cywilny, ustawy kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw z dnia 10 lipca 2015 r. Dz.U. z 2015 r. poz. 1311).

Poczynione uwagi dające potencjalną możliwość negowania prawidłowości procedowania Sądu Rejonowego nie mogą jednak w niniejszej sprawie wpłynąć na ocenę prawną stanu faktycznego dokonaną przez Sąd Rejonowy z uwagi na bierność strony powodowej reprezentowanej przez zawodowego pełnomocnika. Za ugruntowany w orzecznictwie uznać należy pogląd, że strona nie może skutecznie zarzucać w apelacji uchybienia przez sąd pierwszej instancji przepisom postępowania polegającego na wydaniu postanowienia, które może być zmienione lub uchylone stosowanie do okoliczności, jeżeli nie zwróciła uwagi sądu na to uchybienie w toku posiedzenia, a w razie nieobecności - na najbliższym posiedzeniu, chyba że niezgłoszenie zastrzeżenia nastąpiło bez jej winy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 października 2005 r. III CZP 55/05, OSNC z 2006 r., z. 9, poz. 144).

Nie tylko z tezy przytoczonej uchwały, ale wprost z treści art. 162 k.p.c. wynika, że strona ma zwrócić uwagę sądowi na uchybienie przepisom postępowania. Oznacza to, że nie jest wystarczające zwrócenie się do sądu o zaprotokołowanie, że strona zgłasza i wnosi o wpisanie zastrzeżenia do protokołu. Zastrzeżenie będzie skuteczne, jeżeli strona wskaże przepisy, które sąd, jej zdaniem, naruszył.

Na rozprawie w dniu 20 stycznia 2017 r., na której wydano postanowienie o pominięciu wniosku o przeprowadzenie dowodów z dokumentów złożonych w formie kserokopii bez ich poświadczania za zgodność z oryginałem, za stronę powodową nikt się nie stawił, przy czym pełnomocnik powoda został prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy. W sprawie brak jest skutecznego zarzutu w trybie art.162 k.p.c., a więc strona skarżąca utraciła możliwość skutecznego powoływania się na ewentualne uchybienia procesowe Sądu Rejonowego w tym zakresie.

Brak wykazania istnienia pierwotnej wiarygodności, która według twierdzeń powoda miała wynikać z umowy kredytu był wystarczającą przesłanką do oddalenia powództwa. Okoliczność ta jest o tyle istotna, że w przypadku

cesji wierzytelności, warunkiem otrzymania należności przez nabywcę długu jest udowodnienie, że takie prawo przysługiwało pierwotnemu wierzycielowi (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2006 r. V CSK 187/06).

W związku z powyższym tylko na marginesie należy wskazać, że strona powodowa, nie wykazała przelewu wierzytelności dochodzonej w niniejszej sprawie. Na tę okoliczność powód przedstawił umowę przelewu wierzytelności z dnia 23 marca 2015 r., której przedmiotem był pakiet wierzytelności określony w treści załączników 1a i 1b do przedmiotowej umowy.

Tymczasem powód przedłożył jedynie niepodpisany przez żadną ze stron, wyciąg z elektronicznego załącznika do umowy przelewu wierzytelności. Przedmiotowy wyciąg, zawiera co prawda szereg danych numerycznych, jednak nie można go powiązać w jakikolwiek sposób z umową przelewu wierzytelności z dnia 23 marca 2015 r.

Należy zauważyć, że nabycia wierzytelności w drodze cesji nie można domniemywać i okoliczność ta powinna wynikać wprost z dokumentów (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 15 października 2015 r., I ACa 492/15, Legalis 1359131).

Mając na uwadze powyższe okoliczności, zarzuty dotyczące naruszenia art. 6 k.c., art. 509 § 1 k.c. i art. 511 k.c., nie mogły odnieść oczekiwanego przez powoda skutku.

Reasumując stwierdzić należy, że powód nie udowodnił aby pierwotnemu wierzycielowi przysługiwała wierzytelność względem pozwanego oraz nie udowodnił faktu nabycia jakiegokolwiek wierzytelności wobec pozwanego od Banku (...) S.A. z siedzibą w G..

Sąd Okręgowy pominął wniosek powoda o przeprowadzenie dowodu z dokumentów załączonych do apelacji w oparciu o art. 381 k.p.c.

Zgodnie z treścią wskazanego przepisu, Sąd drugiej instancji może pominąć nowe fakty i dowody, jeżeli strona mogła je powołać w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, chyba że potrzeba powołania się na nie wynika później.

Bezsprzecznie zawnioskowane są dowody, które powód powinien był złożyć wytaczając powództwo i miał ku temu możliwości. Powód był reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika posiadającego wiedzę o wymogach dowodowych i miał możliwość ich złożenia.

Mając zatem na uwadze wskazane wyżej okoliczności Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł, jak w wyroku.

Dorota Ciejek Bożena Charukiewicz Krystyna Skiepmo